

et Lovforslag — saa vidt jeg erindrer i 1875 — som vilde tilvejebringe en Forbindelse mellem de forskellige Skoler, og siden den Tid har Skoleverdenen uophørlig drøftet denne Tanke, saa det er ikke saa mærkeligt, at den nu har fundet Udtryk her i Lovforslaget. Naar Danmarks Lærerforenings Bestyrelse derfor siger, at den har Betænkeligheder ved adskillige Enkeltheder, men ikke formaar at nævne en eneste af disse, tror jeg ikke, man skal tillægge denne Udtalelse alt for stor Betydning, og det samme gælder Opfordringen til Rigsdag og Regering om ikke at gøre Lovforslaget færdigt, men udskyde dets Behandling, for at det kan blive overvejet ude omkring i Landet paa private Møder. Det er jo altid en egen Sag for Rigsdagen at tage Hensyn til et saadant Ønske, navnlig naar der ikke er nævnt en eneste af de Betænkeligheder, man har ved Forslaget. Men jeg kan maaske i mine Bemærkninger endnu komme tilbage til Forbindelsen med Folkeskolen.

Det ærede 2det kongevalgte Medlem talte om Enhedsskolen og talte imod Tanken derom, navnlig som den er fremsat i Motiverne, men endte med at sige, at Ministeren med Rette kunde fremhæve, at det kun var en ideal Ordning, der her var Tale om, og at det, der laa for, var noget helt andet. Ja, det kan jeg med Rette fremhæve, og jeg kan gøre det med saa meget mere Ret, som det ogsaa staar i Motiverne. Der er udtrykkelig gjort opmærksom paa, hvad Lovforslaget gaar ud paa, og hvad det er, man ønsker indført. Det hedder der, at der vilde være meget vundet, hvis man nu kunde faa indrettet en organisk Forbindelse mellem vore forskellige Arter af Skoler med en i pædagogisk Henseende god og forsvarlig Plan; og til at forsøge paa at tilvejebringe en Løsning af denne Opgave har det da ment for Øjeblikket at maatte indskrænke sig. Der er altsaa udtrykkelig i Motiverne gjort opmærksom paa, hvad det er, man tilsigter, og det er, hvad jeg i Gaar kaldte Enhed i Skolen, noget, som ogsaa det ærede Medlem fandt, det vilde være forstandigt og rigtigt at arbejde hen til.

Det ærede Medlem kom dernæst ind paa forskellige Enkeltheder, og jeg skal svare paa nogle af hans Bemærkninger derom. Det ærede Medlem ankede over, at den klassiske Undervisning skulde nøjes med et 3 Aars Kursus efter den Ordning, der her er foreslaaet. Han nævnede udtrykkelig den klassiske Undervisning. Men denne Anke er ikke rigtigt. Thi der staar

jo, at den klassiske Undervisning begynder i 4de Klasse. Dernæst fremkom det ærede Medlem med en anden Indvending, idet han sagde, hvad ogsaa andre ærede Medlemmer have sagt, og hvad der tidligere er blevet omtalt, at Lovforslaget vilde hugge Hovedet af Realskolen. Dette lyder jo meget morderisk. Men hvad er da den Realklasse, der her er Tale om? Det er jo netop Hovedet, som altsaa bevares; Realskolerne faa i Virkeligheden slet ikke deres øverste Klasse hugget af. Det ærede Medlem, som sidst talte (Eising), og som ogsaa var inde paa Realskolen, skønt han talte om Folkeskolen, frygtede nu den Fare, at Folkeskolen skulde miste en Del Elever, som skulde gaa over i Realskolen. Men i samme Aandedræt nævnede han, at Realskolerne ogsaa vilde lide. Det er to umulige Standpunkter. Hvis Folkeskolen lider ved, at adskillige af dens Elever gaa over i Realskolen, kan Realskolen ikke samtidig lide ved at miste Elever, det er helt umuligt. Og hvad det angaar at hugge Hovedet af Realskolen, naar den dog virkelig beholder sin Realklasse, og denne Klasse beholder de samme Rettigheder som hidtil, saa forstaar jeg ikke den Tale. Det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) nævnede endvidere, at Ministeren faar en Bemyndigelse til at give de private Skoler en Dimissionsret paa de Betingelser, som han selv bestemmer. Det fandt det ærede Medlem ogsaa rigtigt, han mente, at vi bør sørge for, at der bliver Frihed i Undervisningen, blot det fastsatte Maal naas. Deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem. Men han mente dernæst, at Paragrafferne forud for § 18 og § 19 vilde lægge et Baand paa Ministeren. Dertil vil jeg sige, at selvfølgelig ere de til en vis Grad bindende, thi naar Maalet skal naas, og Lovgivningsmagten har ment, at de offentlige Skoler for at naa Maalet maa opfylde de og de Betingelser, saa kan Ministeren jo ikke lade de private Skoler faa helt andre Betingelser at virke under end dem, som han selv har været med til at opstille for de offentlige Skoler. Forstandigvis maa Ministeren over for de private Skoler gennemføre Lovforslaget under en loyal Hensyntagen til, hvad han har ment, at der bør kræves af de offentlige Skoler, naar Maalet skal være det samme. Jeg skal saaledes nævne, at naar Mellemskolen skal have en passende Afslutning i den offentlige Skole, maa der kræves det samme ved de private Skoler, ellers er Maalet i Virkeligheden ikke det samme. Efter den Ændring, der blev ind-